

CEN/CENELEC Οδηγός 17

**Καθοδήγηση για τη συγγραφή προτύπων
λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των πολύ
μικρών, των μικρών και των μεσαίων
επιχειρήσεων (ΜΜΕ)**

Η CEN και η CENELEC αποφάσισαν να υιοθετήσουν αυτό το νέο CEN-CENELEC Οδηγό 17 με το Ψήφισμα C046 ημερομηνίας 2010-06-04 του Τεχνικού Συμβουλίου της CEN και το Ψήφισμα D137/C059 ημερομηνίας 2010-06-01 του Τεχνικού Συμβουλίου της CENELEC.

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Τυποποίησης**

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ηλεκτροτεχνικής
Τυποποίησης**

**Avenue Marnixlaan 17
B – 1000 Brussels**

**Τηλ: +32 2 550 08 11
Φαξ: +32 2 550 08 19**

**Τηλ: +32 2 519 68 71
Φαξ: +32 2 519 69 19**

www.cen.eu

www.cenelec.eu

Περιεχόμενα

Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
1 Πεδίο εφαρμογής	6
2 Τυποποιητικές Παραπομπές	6
3 Όροι και ορισμοί	6
4 Γενικές εκτιμήσεις	7
5 Ζητήματα που εξετάζονται κατά τη διαδικασία εκπόνησης προτύπου	8
5.1 Γενικά	8
5.2 Προετοιμασία Νέου Εγγράφου Εργασίας	8
5.2.1 Σχετικότητα αγοράς	8
5.2.2 Ενδιαφερόμενα μέρη	8
5.3 Ζητήματα που εξετάζονται κατά την προετοιμασία ενός προτύπου	9
5.3.1 Οικονομική αποτελεσματικότητα εφαρμογής των προτύπων για τις ΜΜΕ	9
5.3.2 Διαθεσιμότητα των στοιχείων	9
5.4 Ανάπτυξη του περιεχομένου του προτύπου	9
5.4.1 Προσέγγιση επίδοσης	9
5.4.2 Εισαγωγή	10
5.4.3 Πεδίο εφαρμογής	10
5.4.4 Δοκιμές	11
5.4.5 Μέθοδοι επαλήθευσης	11
5.5 Δομή και παρουσίαση του περιεχομένου	11
5.5.1 Μέγεθος	11
5.5.2 Δομή	12
5.5.3 Παρουσίαση και σχεδιαγράμματα	13
5.5.4 Σαφής γλώσσα	13
5.5.5 Παραπομπές	14
5.5.6 Αναθεώρηση	14
5.6 Τελική ανασκόπηση	14
5.6.1 Μεταβατική περίοδος	14
5.6.2 Υποστηρικτική βοήθεια κατά την εφαρμογή	14
6 Λίστα ελέγχου Οδηγού	15
Βιβλιογραφία	16

Πρόλογος

Το παρόν έγγραφο (CEN/CLC Οδηγός 17) έχει εκπονηθεί από το Τεχνικό Συμβούλιο CEN/CLC BT WG 208 «Καθοδήγηση σχετικά με τις ανάγκες των ΜΜΕ», η γραμματεία του οποίου αναλήφθηκε από τη Normarpe.

Ο Οδηγός αυτός παρέχει κατευθυντήριες γραμμές, συμβουλές και συστάσεις προς τους συγγραφείς προτύπων σχετικά με το πως να λάβουν υπόψη τις ανάγκες των ΜΜΕ. Το παρόν έγγραφο καλύπτει τα ζητήματα που εξετάζονται κατά τη διαδικασία εκπόνησης των προτύπων.

Εισαγωγή

Οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) είναι πιθανό να μην αντιπροσωπεύονται επαρκώς στις ομάδες συγγραφής των προτύπων κι έτσι τα συμφέροντά τους ίσως να μη λαμβάνονται υπόψη σε ικανοποιητικό βαθμό. Επιπλέον, οι δαπάνες για την εφαρμογή μερικών προτύπων μπορεί να είναι σχετικά ψηλές. Αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα όταν τα πρότυπα στοχεύουν σε μεγάλη κλίμακα ή σε μαζική παραγωγή, οπότεν μπορεί να είναι πάρα πολύ δαπανηρά και πολύπλοκα να εφαρμοστούν σε κάποιες μικρότερες επιχειρήσεις.

Ο στόχος του Οδηγού αυτού είναι να βελτιωθεί η πληροφόρηση στα ζητήματα που μπορεί να είναι σημαντικά για τις ΜΜΕ στην ανάπτυξη των προτύπων, και να επιλυθεί το πρόβλημα πιθανής μη-αντιπροσώπησης των ΜΜΕ στις εργασίες της τυποποίησης.

Οι ΜΜΕ συμμετέχουν στην πλειοψηφία των τομέων. Όπως και οι άλλοι χρήστες, οι ΜΜΕ επωφελούνται από την τεχνική εξειδίκευση των προτύπων, παρόλον ότι μπορεί να μην παρευρίσκονταν στην επεξεργασία της. Εντούτοις η θέση των ΜΜΕ στην αγορά για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους μπορεί να είναι πιο αποδυναμωμένη λόγω της εξάρτησής τους από μεγαλύτερους ανταγωνιστές, προμηθευτές ή πελάτες. Πιθανόν επίσης να πρέπει να προσαρμοστούν στις υφιστάμενες λύσεις που προσφέρει η αγορά καθώς επίσης και στα Ευρωπαϊκά Πρότυπα. Γι αυτό απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε να εξετάζονται τα συμφέροντα των ΜΜΕ και συγκεκριμένα των πολύ μικρών επιχειρήσεων ως πιθανών χρηστών των προτύπων.

Οι ΜΜΕ αποτελούν σε ποσοστό πάνω από το 99% των επιχειρήσεων στην Ευρώπη. Το 92% των επιχειρήσεων εργοδοτούν λιγότερους από 10 υπαλλήλους και έχουν περιορισμένους οικονομικούς πόρους. Μέσω της κάλυψης των αναγκών τους όμως, η χρήση των προτύπων μπορεί να αυξηθεί σημαντικά. Επιπλέον, αν τα πρότυπα προσδώσουν μεγαλύτερη σημασία στην προοπτική των ΜΜΕ, τα επακόλουθα οφέλη θα είναι σημαντικά για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στην τυποποίηση.

1 Πεδίο Εφαρμογής

Ο Οδηγός αυτός παρέχει καθοδήγηση στους συγγραφείς των Ευρωπαϊκών Προτύπων σχετικά με τις ανάγκες των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) προκειμένου να αποφευχθεί ο αποκλεισμός των ΜΜΕ από την αγορά, αλλά και η στρέβλωση του θεμιτού ανταγωνισμού.

Ο Οδηγός αυτός αφορά όλους όσους εμπλέκονται στην τυποποίηση, δηλ. τους συγγραφείς προτύπων στις Ομάδες Εργασίας (ΟΕ) ή στις Τεχνικές Επιτροπές (ΤΕ) καθώς επίσης και τα μέλη των εθνικών αντανakλαστικών επιτροπών. Δεν είναι απαραίτητο όλες οι αρχές που παρουσιάζονται σε αυτό τον Οδηγό να εφαρμόζονται για όλα τα πρότυπα. Επομένως, η καλύτερη θέση για την αξιολόγηση κατά πόσο χρειάζεται και πως πρέπει να καλυφθούν συγκεκριμένες ανάγκες των ΜΜΕ στις πρόνοιες των προτύπων, είναι οι ΤΕ και οι ΟΕ.

Ο Οδηγός αυτός περιέχει:

- α) Εκτιμήσεις για την ανάπτυξη προτύπων τα οποία να προσαρμόζονται καλύτερα στις ανάγκες των ΜΜΕ
 - β) Τεχνικές για να εντοπίζονται και να αξιολογούνται πρόνοιες στα πρότυπα οι οποίες να επιδρούν ειδικά στις ΜΜΕ
 - γ) Τρόπους για να μειωθούν οι αρνητικές επιδράσεις στις ΜΜΕ ως αποτέλεσμα κάποιων προνοιών σε πρότυπα
 - δ) Οδηγίες για τη συγγραφή φιλικών προς τις ΜΜΕ προτύπων
 - ε) Λίστα ελέγχου του Οδηγού
- στ) Πληροφορίες για το πως επιδρούν τα νέα πρότυπα στις πολύ μικρές επιχειρήσεις

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Στον Οδηγό αυτό ο όρος «πρότυπο» περιλαμβάνει όλα τα παραδοτέα έγγραφα των CEN/CENELEC.

2 Τυποποιητικές Παραπομπές

Τα ακόλουθα έγγραφα παραπομπής είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του παρόντος εγγράφου. Για χρονολογημένες παραπομπές, εφαρμόζεται μόνο η έκδοση που αναφέρεται. Για τις μη χρονολογημένες παραπομπές, εφαρμόζεται η τελευταία έκδοση του εγγράφου παραπομπής (συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε τροποποιήσεων).

CEN/CENELEC Internal Regulations – Part 3: Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications (ISO/IEC Directives – Part 2, modified) – 2009-08 corrected version

3 Όροι και ορισμοί

Στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού, ισχύουν οι ακόλουθοι όροι και ορισμοί.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Στον παρόντα οδηγό ο όρος «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (ΜΜΕ) χρησιμοποιείται για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται από την ΕΕ καθώς επίσης και τα αυτοεργοδοτούμενα άτομα.

3.1

Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

MME

επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ, ή/και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ

[2003/361/EK: Σύσταση της Επιτροπής C(2003) 1422]

3.2

μικρή επιχείρηση

επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή/και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ

[2003/361/EK: Σύσταση της Επιτροπής C(2003) 1422]

3.3

πολύ μικρή επιχείρηση

επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή/και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

[2003/361/EK: Σύσταση της Επιτροπής C(2003) 1422]

3.4

συγγραφέας προτύπου

πρόσωπο που συμμετέχει στην εκπόνηση των προτύπων

3.5

οδηγός

έγγραφο που εκδίδεται από τη CEN ή τη CENELEC και το οποίο παρέχει κανόνες, κατευθυντήριες γραμμές, συμβουλές ή συστάσεις σε σχέση με την Ευρωπαϊκή τυποποίηση

4 Γενικές εκτιμήσεις

Οι συγγραφείς προτύπων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα πρότυπα είναι κατανοητά από εκείνους που κρίνονται ότι θα τα διαβάσουν. Στην πραγματικότητα οι χρήστες των προτύπων μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τη χρήση, τον τομέα και τον τύπο του προτύπου.

Οι MME λειτουργούν στη βάση παρόμοιων αλλά και μερικές φορές πολύ διαφορετικών επιχειρησιακών μοντέλων από άλλες πιθανές ομάδες τις οποίες στοχεύουν τα πρότυπα. Εξαιτίας του γεγονότος ότι οι MME συμμετέχουν σε όλους σχεδόν τους τομείς, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε να εξετάζονται τα συμφέροντα των MME και ειδικά των πολύ μικρών επιχειρήσεων ως πιθανών χρηστών των προτύπων. Για παράδειγμα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι σύμβουλοι, οι φορείς πιστοποίησης, τα εργαστήρια δοκιμών και έρευνας μπορεί να έχουν ενδιαφέροντα που αποκλίνουν από αυτά των επιχειρήσεων οι οποίες εμπλέκονται με την κατασκευή ή τη διανομή συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Γι αυτό το λόγο, τα συμφέροντα καθενός των ενδιαφερομένων μερών είναι αναγκαίο να εξετάζονται προσεκτικά.

5 Ζητήματα που εξετάζονται κατά τη διαδικασία εκπόνησης προτύπου

5.1 Γενικά

Πιο κάτω εξετάζονται διάφορες πτυχές της τυποποίησης οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα για τις ΜΜΕ. Η ανάλυση αυτή δεν είναι εξαντλητική και μπορεί να υποστηριχθεί από γενικότερες ή πιο συγκεκριμένες αρχές σχετικές με τις ανάγκες των χρηστών των προτύπων όπως αποδίδονται σε άλλα έγγραφα (π.χ. IFAN Guide 3: 2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing user-oriented European Standards*).

Καθώς οι ΜΜΕ, και ακόμα περισσότερο οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε πολλές περιπτώσεις δυσκολεύονται να συμβάλουν απευθείας στη διαδικασία, οι διαβουλεύσεις για τις ανάγκες ή/και τα συμφέροντα των ΜΜΕ θα πρέπει κατά προτεραιότητα να αναλαμβάνονται μέσω των συνδέσμων τους ή/και των κλαδικών συνδέσμων τους.

5.2 Προετοιμασία Νέου Εγγράφου Εργασίας

5.2.1 Σχετικότητα αγοράς

Ελέγξτε τη σχετικότητα του προτύπου για Ευρωπαϊκές ΜΜΕ.

Πριν προτείνει ένα νέο έγγραφο εργασίας, ο εισηγητής θα πρέπει να αξιολογήσει την ανάγκη για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Προτύπου. Θα πρέπει να γίνουν διαβουλεύσεις με όλα τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να αξιολογηθεί η ανάγκη ή το ενδιαφέρον τους για προτεινόμενο πρότυπο.

Στις προτάσεις για νέα έγγραφα εργασίας οι ανάγκες της αγοράς πρέπει να διευκρινίζονται με σαφήνεια απεικονίζοντας επίσης τη σχετικότητα με τις ΜΜΕ. Για τη CEN βλ. τα έντυπα «Form A» και «Form N» αντίστοιχα. Για τη CENELEC βλ. το έντυπο «TC request towards BT for starting new work» (Πρόταση για Νέο Έγγραφο Εργασίας).

Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα είναι σημαντικό να συσχετίζονται με την αγορά και να απεικονίζουν τις ανάγκες όλων των ενδιαφερομένων μερών συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ. Εξίσου σημαντικό είναι η Ευρωπαϊκή τυποποίηση ενός δεδομένου αντικειμένου να είναι αναγκαία και ευεργετική για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από το πρότυπο.

5.2.2 Ενδιαφερόμενα μέρη

Ελέγξτε αν υπάρχουν ξεχωριστές ανάγκες των ΜΜΕ ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Κατά την προετοιμασία ενός νέου εγγράφου εργασίας πρέπει να εντοπιστούν όλες οι κατηγορίες των ενδιαφερομένων μερών και να γίνουν διαβουλεύσεις μαζί τους προκειμένου να δοθεί η ευκαιρία και στις ΜΜΕ ή στους αντιπροσώπους τους να εμπλακούν στις εργασίες της τυποποίησης.

Κατά την ανάπτυξη και τη σύνταξη ενός προτύπου πρέπει εξετασθούν οι ιδιαίτερες ανάγκες των ΜΜΕ, καθώς επίσης και οι ανάγκες όλων των ομάδων τις οποίες θα στοχεύει το πρότυπο όταν ολοκληρωθεί.

5.3 Ζητήματα που εξετάζονται κατά την προετοιμασία ενός προτύπου

5.3.1 Οικονομική αποτελεσματικότητα εφαρμογής των προτύπων για τις ΜΜΕ

Εξετάστε τις δαπάνες επένδυσης και κατάρτισης που απαιτούνται για την εφαρμογή ενός προτύπου.

Οι δαπάνες για την εφαρμογή του προτύπου θα πρέπει να εξεταστούν πριν από την εισαγωγή προνοιών ή απαιτήσεων που πιθανό να μην είναι οικονομικά αποτελεσματικές σε όλες τις περιπτώσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μέσος όρος των εργαζομένων σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις είναι έξι, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

- Συνέπειες των αλλαγών στην τεχνολογία,
- Δαπάνες αγοράς νέου εξοπλισμού,
- Δαπάνες κατάρτισης,
- Δαπάνες δοκιμών,
- Δαπάνες για μίσθωση συμβούλων.

Οι συγγραφείς προτύπων θα πρέπει πάντα να εξετάζουν κατά πόσο οι απαιτήσεις μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς να τίθενται δυσανάλογοι ή/και περιττοί περιορισμοί στις ΜΜΕ. Κανένα πρότυπο δεν πρέπει να εισάγει οποιοδήποτε εμπόδιο στην προώθηση της καινοτομίας στα προϊόντα, στις υπηρεσίες ή στις διαδικασίες.

Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις περιπτώσεις που αφορούν ένα μικρότερο όγκο παραγωγής ή δραστηριοτήτων. Τα πρότυπα δεν πρέπει να εμποδίζουν την ευελιξία και τη μεταβλητότητα που συχνά χαρακτηρίζει τα επιχειρησιακά μοντέλα των ΜΜΕ.

5.3.2 Διαθεσιμότητα των στοιχείων

Εξετάστε τη διαθεσιμότητα των στοιχείων που απαιτούνται.

Τα πρότυπα πρέπει πάντα να απεικονίζουν τις πιο πρόσφατες εξελίξεις (βλ. *CEN/CENELEC Internal Regulations – Part 3*). Ωστόσο όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να καλύψουν μια συγκεκριμένη απαίτηση πρέπει να είναι διαθέσιμα στην αγορά, όπως για παράδειγμα σε σχέση με την τεχνολογία, τα προϊόντα, τον εξοπλισμό δοκιμών, τα εργαστήρια δοκιμών, τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (IPR), κλπ. Γι αυτό το λόγο, η δυνατότητα ανταπόκρισης της αγοράς είναι αναγκαίο να επαληθεύεται κατά την εκπόνηση νέων ή την αναθεώρηση υφιστάμενων προτύπων. Οι εκτιμήσεις αυτές θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τη διαθεσιμότητα στις εθνικές αγορές, οι οποίες είναι σημαντικότερες για τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις.

5.4 Ανάπτυξη του περιεχομένου του προτύπου

5.4.1 Προσέγγιση επίδοσης

Βελτιώστε την κατανόηση και τη χρήση των προτύπων με την προσθήκη παραδειγμάτων και επεξηγήσεων.

Σχετικά με την προσέγγιση επίδοσης, «όποτε είναι δυνατόν, οι απαιτήσεις πρέπει να εκφράζονται ως προς την επίδοση αντί ως προς το σχεδιασμό ή τα περιγραφικά χαρακτηριστικά. Η προσέγγιση αυτή αφήνει τη μέγιστη ελευθερία στην ανάπτυξη της τεχνολογίας. Πρέπει πρώτιστα να περιληφθούν τα χαρακτηριστικά

CEN/CLC Οδηγός 17:2010

εκείνα που είναι κατάλληλα για την παγκόσμια (οικουμενική) αποδοχή. Όπου είναι απαραίτητο, εξ αιτίας των διαφορών στη νομοθεσία, το κλίμα, το περιβάλλον, τις οικονομίες, τις κοινωνικές συνθήκες, τις μορφές του εμπορίου, κλπ., μπορεί να υποδειχθούν διάφορες επιλογές» (παραπομπή από *CEN/CENELEC Internal Regulations–Part 3: Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications*, 4.2).

Η προσέγγιση με βάση την επίδοση αφήνει στις επιχειρήσεις ευελιξία και περιθώριο για καινοτομία. Τα πρότυπα θα πρέπει επίσης να διαδραματίζουν το ρόλο της μεταφοράς της βασικής τεχνογνωσίας. Η προσέγγιση επίδοσης όμως είναι αναγκαίο μερικές φορές να συνοδεύεται από παραδείγματα και επεξηγήσεις έτσι ώστε τα πρότυπα να γίνονται κατανοητά και να εφαρμόζονται πιο εύκολα από τις μικρές και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Αυτό μπορεί να γίνει κατά τρόπο πληροφοριακό, για παράδειγμα με τη χρήση κειμένων, διαφωτιστικών σχεδίων, γραφικών παραστάσεων ή πινάκων που εστιάζουν στις απλές μεθόδους εφαρμογής.

Τέτοιες πληροφορίες θα διευκόλυναν και θα αύξαναν την εφαρμογή των προτύπων από τις μικρές και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες μπορεί να δυσκολεύονταν μετατρέψουν τις καθαρές απαιτήσεις επίδοσης σε πρακτικές λύσεις (*CEN/CENELEC Internal Regulations–Part 3*).

5.4.2 Εισαγωγή

Παρέχετε μια εισαγωγή με υποστηρικτικές πληροφορίες.

Οι πιο κάτω πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην εισαγωγή και, εφόσον υπάρχει περίληψη, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται και στην περίληψη.

Κάθε πρότυπο θα πρέπει να περιέχει επεξηγήσεις σχετικά με τους λόγους δημιουργίας του ή/και των κινήτρων για όλες τις τροποποιήσεις ή τις αναθεωρήσεις του.

Η κατηγορία των επιχειρήσεων ή/και των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το πρότυπο θα πρέπει να καθορίζονται.

Εάν το πρότυπο μπορεί να εφαρμοστεί σε ένα ευρύ φάσμα προϊόντων ή υπηρεσιών, τότε αυτές πρέπει να αναφερθούν όσο το δυνατό πιο αναλυτικά στο πεδίο εφαρμογής.

Οι ΜΜΕ δεν γνωρίζουν πάντα ποια πρότυπα ισχύουν για τις επιχειρήσεις τους κι έτσι στα έγγραφα θα πρέπει να καταγράφονται με τη μεγαλύτερη δυνατή λεπτομέρεια οι στοχευόμενες ομάδες και ειδικά αυτές που έχουν σχέση με τις ΜΜΕ.

5.4.3 Πεδίο Εφαρμογής

Καταστήστε τα πρότυπα ακριβή και πλήρη στο πεδίο εφαρμογής τους.

Οι συγγραφείς των προτύπων είναι αναγκαίο να αναλύσουν τις σχετικές αγορές και να επαληθεύσουν αν άλλες κατηγορίες προϊόντων θα μπορούσαν να καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής ενός συγκεκριμένου προτύπου. Κάθε πρότυπο πρέπει να έχει σαφώς καθορισμένο πεδίο εφαρμογής και, εντός των ορίων του, να είναι όσο το δυνατό πιο περιεκτικό. Συνεπώς ένα πρότυπο δεν θα πρέπει να καλύπτει τα ζητήματα που δεν είναι σαφώς καθορισμένα στο πεδίο εφαρμογής του, αλλά θα πρέπει να εστιάζεται στην εξέταση όλων των πτυχών των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του.

Οι ΜΜΕ ειδικεύονται πιο συχνά σε ένα περιορισμένο φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών. Το πεδίο εφαρμογής είναι αναγκαίο να καθοριστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σαφές ποιά προϊόντα και ποιες υπηρεσίες καλύπτονται.

5.4.4 Δοκιμές

Αποφύγετε την επιβολή δαπανηρών και περίπλοκων συστημάτων και εξετάστε τη συχνότητα των δοκιμών.

Οι απαιτούμενες δοκιμές για τη συμμόρφωση με τα πρότυπα αποτελούν συχνά σημαντική οικονομική επιβάρυνση για τους μικρούς κατασκευαστές. Αυτό περιλαμβάνει τις δαπάνες του εξοπλισμού μέτρησης, της κατάρτισης του προσωπικού, το χρόνο και τους πόρους που απαιτούνται για να εκτελεστούν οι δοκιμές. Οι μικρές επιχειρήσεις συνήθως δεν παράγουν σε μαζική κλίμακα και τα προϊόντα τους πιθανό να έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Η επιβολή υψηλού αριθμού δοκιμών αυξάνει σημαντικά την τιμή των προϊόντων τους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα πρότυπα δεν θα πρέπει να εισάγουν περιττές δοκιμές. Δηλαδή, το τεκμήριο θα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε, σε περίπτωση αμφιβολίας με βάση την επάρκεια και την αναγκαιότητα μιας συγκεκριμένης μεθόδου δοκιμής, να μην προστίθεται στο υπάρχον σύστημα της δοκιμής.

Οι συγγραφείς των προτύπων θα πρέπει να ελέγξουν ποιοι μπορούν να εκτελέσουν τις οποιεσδήποτε δοκιμές και να αποφύγουν όσο το δυνατόν περισσότερο να ευνοήσουν κάποια δοκιμή που οδηγεί ή ενισχύει τις μονοπωλιακές ή κυρίαρχες θέσεις.

5.4.5 Μέθοδοι επαλήθευσης

Εντοπίστε απλούς και οικονομικά αποτελεσματικούς τρόπους για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις.

Για να επιτρέπεται η ευελιξία κατά την επαλήθευση των απαιτήσεων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση όποτε είναι δυνατόν, εναλλακτικές μέθοδοι συμπεριλαμβανομένων μεθόδων με υπολογισμούς και υπό τη μορφή πινάκων.

Επιπλέον, οι συγγραφείς των προτύπων είναι αναγκαίο να διασφαλίσουν ότι τα αποτελέσματα των δοκιμών που περιγράφονται στα πρότυπα είναι σαφή. Είναι ζωτικής σημασίας για τους μικρούς κατασκευαστές να γίνεται αναφορά στα πρότυπα σε μεθόδους που δεν μπορούν να υποσκαφτούν από ενδιαφερόμενα μέρη με μεροληπτικά συμφέροντα.

5.5 Δομή και παρουσίαση του περιεχομένου

5.5.1 Μέγεθος

Τα πρότυπα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομα.

Εάν κάποιο πρότυπο τείνει να είναι πολύ ογκώδες, προσπαθήστε να το χωρίσετε σε μέρη με πιο περιορισμένο φάσμα προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών.

Σε περίπτωση μακροσκελούς πρότυπου, οι συγγραφείς θα πρέπει να αξιολογήσουν κατά πόσο θα ήταν χρήσιμο να χωριστεί σε μικρότερα πρότυπα με πιο περιορισμένο φάσμα προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή, ο συγγραφέας θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα δοθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την καλύτερη κατανόηση του προτύπου και ότι τυχόν παραπομπές σε άλλα μέρη του προτύπου θα αποφευχθούν αν δεν μπορούν να περιοριστούν. Εναλλακτικά, μια πολύ σαφής δομή του προτύπου (κεφάλαια, υποκεφάλαια και παραρτήματα ειδικών τεχνικών ζητημάτων) θα μπορούσε να διευκολύνει την ανάγνωση και την κατανόησή του.

Το μέγεθος ενός προτύπου μπορεί να εξαρτάται από το σκοπό του και το θέμα που το αφορά. Παρόλα αυτά, πολύ μεγάλα πρότυπα μπορεί να αποθαρρύνουν τους πιθανούς χρήστες να τα διαβάσουν, ειδικά αν είναι δύσκολο να βρουν τις σχετικές πληροφορίες. Μακροσκελείς παράγραφοι και λίστες μπορεί να εμποδίσουν την κατανόηση των σημαντικών προνοιών.

5.5.2 Δομή

Τα πρότυπα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ξεκάθαρα, αναλυτικά και εύκολο να ακολουθηθούν.

Τα πρότυπα πρέπει να είναι αναγνώσιμα από εκείνους που προορίζονται να τα διαβάσουν. Ως εκ τούτου, κατά την εκπόνηση ενός προτύπου, οι στοχευόμενες ομάδες θα πρέπει να εντοπιστούν έτσι ώστε το πρότυπο να προσαρμοστεί στις ανάγκες των πιθανών χρηστών του.

Συνεπώς, τα πρότυπα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο φιλικό προς το χρήστη. Σημαντικές πρόνοιες θα πρέπει να τονίζονται και να επεξηγούνται όσο το δυνατόν περισσότερο, αλλά ταυτόχρονα αυτές οι επεξηγήσεις δεν θα πρέπει να περιπλέκουν τη δομή του εγγράφου. Η διάταξη του κειμένου θα πρέπει να προσαρμοστεί, στο μέτρο του δυνατού, στο σκοπό του προτύπου και στις ανάγκες των στοχευόμενων ομάδων.

Αρκετοί επιχειρηματίες από τις μικρές επιχειρήσεις πιθανό να μην διαθέτουν το χρόνο ή τους πόρους για να μελετήσουν τα πρότυπα εκτενώς. Είναι αναγκαίο να μπορούν εύκολα να βρουν τις πληροφορίες που τους αφορούν. Κάνοντας το λειτουργικό μέρος των προτύπων πιο εμφανές, αυτό μπορεί να ενθαρρύνει τις μικρές επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τα πρότυπα πιο συχνά.

5.5.3 Παρουσίαση και σχεδιαγράμματα

Όποτε είναι δυνατόν συμπεριλάβετε υποστηρικτικά διαγράμματα, γραφήματα, σχέδια και αντιπροσωπευτικά παραδείγματα εφαρμογών.

Οι συγγραφείς προτύπων πρέπει να γράφουν έτσι ώστε τα πρότυπα να είναι όσο το δυνατόν πιο εύκολο να αναγνωστούν και να κατανοηθούν. Διαγράμματα, γραφήματα, σχέδια και διασαφηνιστικά παραδείγματα εφαρμογών μπορεί να διευκολύνουν σημαντικά την κατανόηση ενός προτύπου. Τα παραδείγματα θα μπορούσαν να είναι μέρος του κυρίως κειμένου ή να προστεθούν σε κάποιο παράρτημα. Ωστόσο, στα παραδείγματα θα πρέπει να αποφεύγεται η υποστήριξη ενός συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας.

5.5.4 Σαφής γλώσσα

Χρησιμοποιήστε απλή γλώσσα για να είναι κατανοητή από όλους του πιθανούς χρήστες, όχι μόνο από τους ειδικούς.

Οι χρήστες του προτύπου με διαφορετικά προσόντα, γνώσεις και εκπαίδευση θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τα μέρη του προτύπου που τους αφορούν. Ακόμη και αν τα πρότυπα απευθύνονται σε προσωπικό με γνώση για συγκεκριμένα προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες, εντούτοις πρέπει να είναι διατυπωμένα σε απλή και σαφή γλώσσα ώστε να είναι κατανοητά από τους χρήστες που δεν ήταν άμεσα εμπλεκόμενοι στην ετοιμασία τους.

Τα πρότυπα θα πρέπει να είναι εύκολα αναγνώσιμα από τους χρήστες τους. Οι ΜΜΕ ως πιθανοί χρήστες θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και αν αποτελούν τις κύριες στοχευόμενες ομάδες των προτύπων, η γλώσσα θα πρέπει να προσαρμοστεί στο δικό τους τρόπο λειτουργίας. Όταν μεταφράζονται πρότυπα στις εθνικές γλώσσες, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην απλότητα της γλώσσας.

Επιπρόσθετα, όλες οι συντομογραφίες και τα ακρωνύμια πρέπει πάντοτε να επεξηγούνται και, αν κάποιες διατυπώσεις φαίνεται να είναι περίπλοκες ή ασαφείς, συνιστάται να προσδιορίζονται στο κεφάλαιο με τους όρους και ορισμούς.

Βοήθημα Γλώσσας

Οι συγγραφείς πρέπει να χρησιμοποιούν ξεκάθαρο, ευθύ και σαφές ύφος. Για παράδειγμα,

- χρησιμοποιήστε τα ρήματα σε ενεργητική αντί σε παθητική φωνή
- χρησιμοποιήστε απλές, και κατανοητές λέξεις με σημασία
- να είστε επιτακτικοί χρησιμοποιώντας εντολές παρά χαλαρές υποδείξεις
- χρησιμοποιήστε ενεργητικά ρήματα παρά αφηρημένα ουσιαστικά
- απευθυνθείτε στους χρήστες αντί να αναφέρετε τι θα μπορούσαν να κάνουν
- χρησιμοποιήστε καταλόγους όπου προσφέρεται
- καθορίστε τους τεχνικούς όρους και τις συντομογραφίες κατά την πρώτη τους εμφάνιση
- χρησιμοποιήστε τους όρους με συνέπεια σε όλο το κείμενο

5.5.5 Παραπομπές

Μειώστε την ανάγκη απόκτησης προτύπων από παραπομπές.

Για να βελτιωθεί η πρακτικότητα τους, συμπεριλάβετε σύντομα αποσπάσματα από άλλα πρότυπα αντί απλώς να παραπέμπετε σε αυτά. Στις περιπτώσεις αναπαραγωγής κειμένων, θα πρέπει πάντα να υποδεικνύεται με σαφήνεια η παραπομπή στην πηγή αναφοράς.

Όλα τα τυποποιητικά κείμενα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του προτύπου πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κοινό όταν θα δημοσιευτεί το πρότυπο.

Οι τυποποιητικές παραπομπές σε πρότυπα είναι χρήσιμες δεδομένου ότι αποφεύγεται η επανάληψη εργασιών και διατηρείται η συνοχή τους όταν ένα από τα πρότυπα αναθεωρείται. Ωστόσο, πολυάριθμες παραπομπές κάνουν την πρακτικότητα των προτύπων πιο περίπλοκη.

5.5.6 Αναθεώρηση

Βεβαιωθείτε ότι σαφείς πληροφορίες σχετικά με τις αλλαγές που έγιναν στην προηγούμενη έκδοση παρέχονται στα νέα και στα αναθεωρημένα πρότυπα.

Οι σημαντικές τεχνικές αλλαγές πρέπει να καθορίζονται και οι λόγοι για την αναθεώρηση του προτύπου πρέπει να αναφέρονται στον Πρόλογο. Σύμφωνα με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς CEN/CENELEC – Μέρος 3, 6.1.3, «Το συγκεκριμένο τμήμα (...) πρέπει να αναφέρει τις σημαντικές τεχνικές αλλαγές από οποιοσδήποτε προηγούμενες εκδόσεις του εγγράφου». Αυτή η αναφορά πρέπει να γίνεται στον Πρόλογο.

5.6 Τελική Ανασκόπηση

5.6.1 Μεταβατική περίοδος

Αξιολογήστε τις επιπτώσεις των αλλαγών που προκύπτουν από τα νέα και τα αναθεωρημένα πρότυπα και προσδιορίστε τη μεταβατική περίοδο ανάλογα.

Το ποσοστό και η πολυπλοκότητα των τεχνικών τροποποιήσεων θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στην παράταση της μεταβατικής περιόδου. Κάθε μεταβατική περίοδος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες υλοποίησης από πλευράς των ΜΜΕ. Για τη CEN, βλ. «CEN Καθοδηγητικό Έγγραφο – Ημερομηνία απόσυρσης». Για τη CENELEC, η ημερομηνία απόσυρσης αποτελεί μέρος της διαδικασίας τελικής έγκρισης από το Τεχνικό Συμβούλιο.

Σε περίπτωση που ένα Ευρωπαϊκό Πρότυπο εισάγει μια απαίτηση ή λύση που είναι εντελώς νέα για ορισμένες χώρες, τότε η περίοδος συνύπαρξης θα πρέπει να παρατείνεται σημαντικά. Η ανάγκη αγοράς νέου εξοπλισμού, η αλλαγή στην οργάνωση της εργασίας και η εκπαίδευση του προσωπικού πρέπει να εξεταστούν. Είναι ιδιαίτερα δύσκολο και δαπανηρό για τις μικρές επιχειρήσεις να αλλάξουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο, ιδιαίτερα αν αυτό προηγουμένως λειτουργούσε ικανοποιητικά. Ως εκ τούτου, θα χρειαστούν βοήθεια και πρέπει να αξιολογήσουν την κερδοφορία της παραμονής τους στην αγορά. Αυτό όμως πιθανό να απαιτεί παρατεταμένη περίοδο συνύπαρξης.

5.6.2 Υποστηρικτική βοήθεια κατά την εφαρμογή

Διερευνήστε αν απαιτείται βοήθεια κατά την εφαρμογή των προτύπων που δεν μπορούν να απλοποιηθούν.

Σε ορισμένους πολύπλοκους τομείς της τυποποίησης, ιδίως στην εφαρμογή πολύπλοκων νομοθεσιών, η απλοποίηση των προτύπων μπορεί να είναι δύσκολη. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι συγγραφείς των προτύπων θα πρέπει να εκφράσουν την άποψη τους σχετικά με την ανάγκη για υποστηρικτική βοήθεια προς τις ΜΜΕ κατά την εφαρμογή των προτύπων, π.χ. με ένα εγχειρίδιο εφαρμογής.

Οι συγγραφείς των προτύπων μπορούν να συμμετάσχουν στην δημιουργία οποιουδήποτε πρόσθετου καθοδηγητικού εγγράφου εφαρμογής, ο κύριος ρόλος τους όμως είναι να διασφαλίσουν ότι τα πρότυπα μπορούν να εφαρμοστούν όσο το δυνατόν ευκολότερα. Η οποιαδήποτε πρόθεση για ετοιμασία βοηθητικού εγγράφου δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως δικαιολογία για την εκπόνηση πολύπλοκων προτύπων.

6 Λίστα ελέγχου Οδηγού

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις συστάσεις του παρόντος Οδηγού σε μορφή λίστας ελέγχου. Οι συγγραφείς των προτύπων μπορεί να βρουν τον πίνακα χρήσιμο για να διασφαλίσουν ότι οι ανάγκες των ΜΜΕ λήφθηκαν υπόψη κατά την εκπόνηση ενός νέου προτύπου ή την αναθεώρηση ενός υπάρχοντος. Ο πίνακας διαβάζεται από αριστερά προς τα δεξιά. Τα ερωτήματα σε κουκκίδες έχουν επεξηγηθεί λεπτομερώς στα αντίστοιχα τμήματα της Κεφαλαίου 5 του παρόντος Οδηγού.

Λίστα ελέγχου

Ετοιμασία του Νέου Εγγράφου Εργασίας	Ετοιμασία προτύπου	Ανάπτυξη του περιεχομένου	Δομή και παρουσίαση του περιεχομένου	Τελική ανασκόπηση
(5.2.1) ☐ Έχετε ελέγξει τη σχέση των ΜΜΕ με το πρότυπο; (5.2.2) ☐ Έχετε ελέγξει μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών, αν υπάρχουν ειδικές ανάγκες για τις ΜΜΕ; (5.2.2) ☐ Έχετε αξιολογήσει αν οι ΜΜΕ είναι μεταξύ των στοχευόμενων ομάδων;	(5.3.1) ☐ Αξιολογήσατε τις δαπάνες για επενδύσεις (τεχνολογία, εξοπλισμό, δοκιμές); (5.3.1) ☐ Αξιολογήσατε τις δαπάνες κατάρτισης (για το προσωπικό); (5.3.1) ☐ Αξιολογήσατε τις δαπάνες υλοποίησης; (5.3.2) ☐ Έχετε επιβεβαιώσει ότι όλα τα στοιχεία είναι διαθέσιμα;	(5.4.1) ☐ Αν έχει χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της επίδοσης, είναι κατανοητή; (5.4.2) ☐ Έχετε χρησιμοποιήσει περιγραφικές επεξηγήσεις; (5.4.3) ☐ Είναι το πρότυπο ακριβές και πλήρες σε σχέση με το πεδίο εφαρμογής του; (5.4.4) ☐ Αποφύγατε αυστηρά συστήματα δοκιμών; (5.4.4) ☐ Αξιολογήσατε το κόστος δοκιμών; (5.4.5) ☐ Έχετε εντοπίσει απλούς και οικονομικά αποδοτικούς τρόπους για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις;	(5.5.1) ☐ Είναι το πρότυπο όσο το δυνατόν πιο σύντομο; (5.5.1) ☐ Εάν το πρότυπο είναι μακροσκελές, έχετε εξετάσει τη δυνατότητα να χωριστεί σε μικρότερα μέρη; (5.5.2) ☐ Είναι η δομή του προτύπου εύκολη να ακολουθηθεί; (5.5.3) ☐ Έχετε συμπεριλάβει υποστηρικτικά γραφήματα, διαγράμματα, κλπ. (όπου είναι δυνατόν); (5.5.4) ☐ Έχετε χρησιμοποιήσει γλώσσα σαφή και κατανοητή από όλους τους πιθανούς χρήστες του προτύπου; (5.5.5) ☐ Έχετε ελαχιστοποιήσει τον αριθμό παραπομπών σε άλλα πρότυπα; (5.5.6) ☐ Έχετε δώσει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την αλλαγές από τις προηγούμενες εκδόσεις του προτύπου;	(5.6.1) ☐ Έχετε προτείνει μεταβατική περίοδο που να αντανακλά τις αλλαγών; (5.6.2) ☐ Έχετε αξιολογήσει την ανάγκη για εγχειρίδιο εφαρμογής;

Βιβλιογραφία

- [1] Σύσταση της επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2003) 1422] , OJ L 124, 20.5.2003, σελ. 36 – 41, διαθέσιμη στο <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EL:PDF>
- [2] IFAN Guide 3:2008, *Guidelines to assist members of standards committees in preparing useroriented European Standards*, First edition, 2008-04, available at http://www.ifan.org/ifanportal/livelink/fetch/2000/2035/36282/394607/publications/IFAN_Guide3-2008.pdf
- [3] Καθοδηγητικό Έγγραφο CEN – *Ημερομηνία απόσυρσης*, 2^η έκδοση, Μάρτιος 2010, διαθέσιμο στο <http://www.cen.eu/boss/supporting/Guidance%20documents/dow/Pages/default.aspx>